

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: M. B.**, nar. „X“, trvale bytem „X“, proti **žalovanému: Ministerstvu práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 1, Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.5.2014, sp. zn. SZ/227/2014/4S-ÚSK, č.j. MPSV-UM/5910/14/4S-ÚSK, o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením

t a k t o :

- I.** Žaloba se zamítá.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 19.5.2014, sp. zn. SZ/227/2014/4S-ÚSK, č.j. MPSV-UM/5910/14/4S-ÚSK, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem ze dne 30.1.2014, č.j. SZ/92715/13/AIS-ZDP-7, kterým nebyl žalobci přiznán průkaz osoby se zdravotním postižením.

V žalobě uvedl, že ze strany žalovaného je uváděno, že o osobní účast na jednání posudkové komise nežádal, což mu ale nikdo nenabídl. Rozhodnutí považuje za vydané na základě neúplně zjištěného skutečného stavu, v rozporu s lékařskými nálezy a v rozporu s výsledky sociálního šetření. Jeho zdravotní stav nebyl posouzen v souladu se zákonem, neboť nedošlo ke zhodnocení všech zdravotních indikací. K mobilitě uvedl, že chůzi po bytě zvládá, chůzi po rovných chodnících zvládá velmi obtížně, po nerovném terénu vůbec, 200 metrů nedojde, velmi náročné je pro něj sejítí schodiště. K oblékání a obouvání uvedl, že sehnout k botám mu nejde, uvázat tkaničky vůbec nezvládne, boty používá rychlonazouvací,

kteřé však nejsou bezpečné. Celkovou hygienu nezvládá, neboť se neudrží u umyvadla, lavor k základní hygieně mu musí někdo dát na stůl, do vany nevleze. Vlasy ani dolní končetiny si nedokáže umýt vůbec, pedikúru také nezvládá. Žalovaný uvedl, že po pohybové stránce zvládá chůzi po bytě s jednou francouzskou holí, vzápětí však nebyla uznána jeho mobilita za nezvládnutou, protože je údajně schopný samostatné chůze s opěrnými pomůckami, nikde však není uvedeno, zda je myšlena chůze venku či po bytě. Při sociálním šetření byla považována základní potřeba tělesné hygieny za nezvládnutou. Nechápe, jak lze rozlišit základní životní potřeby tak, že na jedny lze pohlížet i bez přesvědčivé lékařské zprávy jako na nezvládnuté a na jiné jako na zvládnuté. Má za to, že by se mělo především vycházet ze skutečného zdravotního stavu. Žalobcův faktický zdravotní stav nedovoluje, aby došel k praktickému lékaři pěšky, auto stále nemá pojízdné, odvoz si nemůže dovolit zaplatit a jeho praktický lékař doma pacienty nenavštěvuje. Možná zprávy odborných lékařů z let minulých ovlivnily i pohled odvolacího orgánu, kterému stačila zpráva ze sociálního šetření ze dne 1.10.2013, ačkoliv o odvolání rozhodoval dne 19.5.2014.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě popsal dosavadní průběh řízení s tím, že v rámci odvolacího řízení požádal o posouzení stupně závislosti posudkovou komisí MPSV (dále jen „posudková komise“). K námitce žalobce, že mu nebyla dána možnost přítomnosti u jednání posudkové komise, žalovaný uvedl, že měl po celou dobu řízení možnost navrhopvat důkazy, doplňovat podklady a mohl i namítat, že jeho zdravotní stav je posuzován bez jeho přítomnosti. Žalovaný postupoval v odvolacím řízení v souladu s platnými předpisy. Vzhledem k tomu, že posudková komise zasedala v odborném složení, považoval žalovaný vypracovaný posudek týkající se schopnosti zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek, na jehož základě bylo možno rozhodnout. Žalobce je samostatně pohyblivý, schopný samostatné chůze s oporou dvou francouzských holí. Vzhledem k tomu, že nebylo zjištěno žádné funkční postižení, které by bránilo oblékání a obouvání, případně s využitím vhodných pomůcek, nebyla uznána namítaná základní životní potřeba oblékání a obouvání a nebylo také uznáno nezvládání základní životní potřeby tělesné hygieny. Zdravotní stav žalobce byl komplexně posuzován k datu jednání posudkové komise.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s.ř.s.“) bez jednání, neboť žalobce a žalovaný se po řádném poučení, že mohou vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Základní pravidla pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením pro daný případ jsou obsažena v zákoně č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění účinném do 31.12.2013 (dále jen „zákon o poskytování dávek“) a v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném od 1.1.2012 (dále jen „zákon o sociálních službách“).

Podle § 34 odst. 2 zákona o poskytování dávek průkaz osoby se zdravotním postižením náleží též osobě starší 1 roku, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace nebo je uznána závislou na pomoci jiné osoby podle zákona o sociálních službách.

Podle § 35 odst. 3 zákona o poskytování dávek schopnost pro účely řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením požádá krajská pobočka Úřadu práce příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení o posouzení schopnosti žadatele zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace a o posouzení stupně závislosti; při rozhodování o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením vychází krajská pobočka Úřadu práce z tohoto posudku.

Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.

V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.4.2013, sp. zn. 6 Ads 17/2013, www.nssoud.cz, který v obecné rovině dopadá i na daný případ, je uvedeno, že v řízení o nároku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, je povinností a v pravomoci odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi doplnění posudku, pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přeshetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči.

Posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je stěžejním důkazem, je tak třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, čj. 4 Ads 57/2009, www.nssoud.cz).

Žalobce učinil v dané věci sporným, zda zvládá či nikoliv základní životní potřebu mobility uvedenou pod písmenem a) v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se

provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Podle uvedené vyhlášky se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

Jak plyne ze shora uvedené právní úpravy, případné nezvládnutí základních životních potřeb oblékání a obouvání a tělesné hygieny, nehraje v dané věci roli, neboť nepatří mezi podmínky pro přiznání předmětné sociální dávky.

Soud v daném případě hodnotil, zda je posudek posudkové komise ze dne 17.4.2014 přesvědčivý a úplný tak, aby nebylo pochyb o jeho objektivnosti a správnosti. Soud nemá pochyb o odbornosti komise a její způsobilosti hodnotit omezení způsobené onemocněním žalobce ve vztahu k právní úpravě průkazu osoby se zdravotním postižením. Odbornost komise jako taková ostatně nebyla žalobcem ani zpochybněna.

Posudková komise dospěla k závěru, že neuznává jako nezvládnutou základní životní potřebu mobility. Ani neshledala u žalobce postižení smyslové nebo duševní, které by limitovalo zvládání základní životní potřeby orientace. Nebyla prokázána příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tyto základní životní potřeby v přijatelném standardu, případně s použitím facilitátorů.

Závěr posudkové komise je v souladu i se záznamem ze sociálního šetření ze dne 23.10.2013, v němž je mimo jiné uvedeno, že žalobce chodí ven o dvou francouzských holích, ujde jen cca 200 metrů a musí odpočívat. Doma se pohybuje s jednou francouzskou holí a přidržuje se nábytku. Na lůžku se posadí a postaví s oporou do stoje. Schody směrem nahoru zdolá držením se zábradlí a hole, směrem dolů mu pomáhá kamarád. Pokud se může přidržet pevného bodu, předmět ze země pomalu zvedne. Je orientován místem, časem i osobou.

Posudkové lékařství je jedním z atestovaných medicínských oborů a posudková komise, která se skládá jak z posudkového lékaře, tak z odborníka v daném lékařském oboru musí posuzovat zdravotní stav ve vztahu k posudkovým kritériím zakotveným ve vyhlášce č. 505/2006 Sb. a zákoně o sociálních službách. Hodnocení zvládání základní životní potřeby je tak samozřejmě nutno hodnotit ve vztahu ke zdravým osobám stejného věku (viz § 10 zákona o sociálních službách). Není však požadováno, aby hodnocená osoba zvládala základní životní potřebu stejně jako osoba zcela zdravá, neboť podstatné je zvládnutí základní životní potřeby v přijatelném standardu, jak požaduje ustanovení § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb. Tento přijatelný standard tak neznamená to samé jako zvládání základních životních potřeb zcela zdravým a ničím neomezeným jedincem, snížená kvalita výkonu některých základních životních potřeb tak nemůže založit nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením.

V daném případě žalobce prostřednictvím nepožádal o osobní účast při jednání posudkové komise a ta nepovažovala jeho účast za potřebnou. V daném případě neměnila posudková komise předchozí posudkové hodnocení a vycházela ze všech předložených podkladů a soud zde nevidí jako pochybení, že žalobce nebyl k jejímu jednání volán. Navíc byl žalobce v řízení před úřadem práce řádně poučen o možnosti před vydáním rozhodnutí vyjádřit se k podkladům i způsobům jejich zjištění ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, což vyplývá ze Seznámení s podklady rozhodnutí ze dne 10.12.2013, které

žalobce převzal dne 23.12.2013. V odvolacím řízení byl žalobce písemností ze dne 25.4.2014, kterou převzal dne 6.5.2014, seznámen s tím, že byl vypracován nový posudek o jeho zdravotním stavu, dále byl seznámen i s jeho výsledkem a poučen o možnosti se k němu vyjádřit. Žalobci nic nebránilo namítnout, že měl být posudkovou komisí osobně vyšetřen.

Závěrem lze tedy konstatovat, že soud shledává napadené rozhodnutí jako celek za správné a založené na dostatečných podkladech spočívajících zejména v lékařských posudcích, sociálním šetření a nálezech ošetřujících lékařů.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 13. dubna 2015

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová